

Seat No. : _____

FA-118

February-2025

B.A., Sem.-I

Major-DSC-C-GUJ.-111 : Gujarati

(As Per NEP – 2020)

‘ચંદ્રહાસાખ્યાન’ (આખ્યાન) – પ્રેમાનંદ

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

1. આખ્યાન સાહિત્યસ્વરૂપનો પરિચય કરાવી તેના લક્ષણો વિગતે લખો. 10
અથવા
1. આખ્યાન શિરોમણી કવિ પ્રેમાનંદના જીવનનો પરિચય કરાવી આખ્યાન સાહિત્યસ્વરૂપમાં તેમનું પ્રદાન આલેખો. 10
2. ‘ચંદ્રહાસાખ્યાન’નું આખ્યાન કાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. 10
અથવા
2. ‘તાક્યું તીર મારનાર તો પ્રેમાનંદ જ’ – નવલરામના આ વિધાનને આધારે પ્રેમાનંદની રસનિરૂપણકલાનો પરિચય કરાવો. 10
3. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : 10
  - (1) ધૃષ્ટબુદ્ધિનું પાત્રાલેખન
  - (2) ‘ચંદ્રહાસાખ્યાન’માં સમકાલીન ગુજરાતી જીવનરંગો
  - (3) ‘ચંદ્રહાસાખ્યાન’માં વસ્તુ સંકલના
  - (4) ‘ચંદ્રહાસ’નું પાત્રાલેખન
4. સૂચના પ્રમાણે લખો :
  - (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર શબ્દોની સાચી જોડણી લખો : 4
વીભીષીકા, કૂતુહલ, પરબિડીયું, અતીથી, રિતરિવાજ, ટેલીવિજન, પરીચીત, પૂર્ણાહુતી
  - (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ શબ્દોના પર્યાયવાચી શબ્દ લખો : 3
ઊંચું, આત્મજા, ભૂલ, પંડિત, મોક્ષ, અરણ્ય
  - (ક) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખો : 3
ફૂલવું, તાલ, હંગામી, રકેદરે, જ્યેષ્ઠ, સ્થૂળ

5. નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો : (કોઈપણ દસ)

10

- (1) આખ્યાનના અંત ભાગમાં શું આવે છે ?
(a) વર્ણન (b) કથન
(c) ઈશ્વરસ્તુતિ (d) ક્ષણશ્રુતિ
- (2) 'ચંદ્રહાસાખ્યાન' કુલ કેટલા કડવામાં લખાયેલું છે ?
(a) 25 (b) 31
(c) 28 (d) 34
- (3) ચંદ્રહાસનો ઉછેર કોણ કરે છે ?
(a) ભાઈ-ભાભી (b) દાસી-પડોશી
(c) માતા-પિતા (d) મામા-મામી
- (4) આખ્યાનના પિતાનું બિરુદ કયા સર્જકને મળ્યું છે ?
(a) પ્રેમાનંદ (b) નરસિંહ મહેતા
(c) નાકર (d) ભાલણ
- (5) પ્રેમાનંદની કઈ કૃતિ રામાયણ પર આધારિત છે ?
(a) રણચક્ર (b) દશમસ્કંધ
(c) નળાખ્યાન (d) ઓખાહરણ
- (6) કડવાના આરંભના ભાગને શું કહે છે ?
(a) ઢાળ (b) મુખબંધ
(c) વલણ (d) મંગલાચરણ
- (7) સુધાર્મિક કયા દેશનો રાજા હતો ?
(a) ધરમપુર (b) અંગદ
(c) કુરુક્ષેત્ર (d) ગિરિવત
- (8) કુંતલરાજાની દીકરીનું નામ શું હતું ?
(a) ચંપકમાલિની (b) વિષયા
(c) મોહના (d) ઉત્તરા
- (9) પ્રેમાનંદને નંદરબારમાં કોણે આશ્રય આપ્યો હતો ?
(a) વ્રજલાલ ભટ્ટ (b) દેસાઈ શંકરદાસ
(c) રામમોરી (d) જયંત પંડ્યા
- (10) બાળક ચંદ્રહાસના કયા પગની કઈ આંગળી ચાંડાલે કાપી લીધી હતી ?
(a) જમણા પગની પહેલી (b) ડાબા પગની ત્રીજી
(c) જમણા પગની છઠ્ઠી (d) ડાબા પગની પાંચમી
- (11) 'પરભૃતિકા' શબ્દ માટે નીચેનામાંથી સાચો પર્યાયવાચી શબ્દ કયો છે ?
(a) કોચલ (b) મોર
(c) દેડકો (d) કૂતરો
- (12) પ્રેમાનંદનું ચૈત્રમાસમાં ઘેર-ઘેર વંચાતું આખ્યાન કયું છે ?
(a) 'નળાખ્યાન' (b) 'ઓખાહરણ'
(c) 'હૂંડી' (d) 'મામેરું'